

TRAJNOSTNA IN KROŽNA TRANSFORMACIJA PODJETIJ

V sodobnem poslovnem svetu postaja trajnostna in krožna transformacija podjetij vse pomembnejša za uspešno poslovanje in dolgoročno ohranjanje planeta. Podjetja se namreč soočajo z naraščajočimi pritiski, da zmanjšajo svoj okoljski odtis in prispevajo k bolj trajnostni prihodnosti.

Trajnostna transformacija vključuje prehod na poslovne modele, ki so okolju prijazni, družbeno odgovorni in ekonomsko vzdržni. Ključni elementi trajnostne transformacije vključujejo energetska učinkovitost, zmanjšanje emisij, razvoj trajnostnih izdelkov in družbeno odgovornost podjetij.

Krožna transformacija se osredotoča na zmanjšanje odpadkov in povečanje učinkovitosti virov skozi celoten življenjski cikel izdelkov. Temelji na krožnem gospodarstvu, kjer so ključni trajnostno oblikovanje, podaljšanje življenjske dobe izdelkov, zapiranje zank z uporabo odpadkov kot surovin ter inovativni poslovni modeli, kot so delitev in ponovna uporaba.

Evropska unija je za leto 2024 uvedla smernice za podporo trajnostni in krožni transformaciji, ki vključujejo poenostavitev regulativnih okvirov, spodbujanje inovacij v zelenih in digitalnih tehnologijah, zaščito intelektualne lastnine prek Sklada za mala in srednja podjetja (SME Fund) ter prehod na zeleno in digitalno gospodarstvo.

Republika Slovenija je zavezana k trajnostni in krožni transformaciji podjetij. Javna agencija SPIRIT Slovenija je v ta namen v okviru Podjetniškega portala vzpostavila enotno točko za podporo podjetjem pri prehodu v krožno gospodarstvo, ki je del reforme nacionalnega Načrta za okrevanje in odpornost. Enotna točka nudi podporo pri prehodu iz linearnega v krožno gospodarstvo ter sodeluje v Celovitem strateškem projektu Slovenije, ki vključuje številne programe pod okriljem različnih ministrstev. Poleg tega Republika Slovenija podjetjem nudi javne razpise za strokovno in finančno podporo pri njihovem prehodu na trajnostne in krožne poslovne modele.

Primeri dobre prakse

Številna podjetja že uspešno izvajajo trajnostne in krožne prakse. Med primere dobrih praks iz tujine spadata podjetje IKEA, ki izvaja programe za vračilo in recikliranje pohištva ter Renault, ki uporablja krožni model v avtomobilski industriji, reciklira dele in podaljšuje življenjsko dobo izdelkov z obnovo in popravili.

Primeri dobrih praks iz Slovenije

Tudi v Sloveniji imamo primere dobrih praks na področju trajnostnega razvoja in okoljske odgovornosti. Tukaj je nekaj izstopajočih primerov:

- **BTC d. d.** - BTC je eno izmed vodilnih podjetij v Sloveniji na področju trajnostnega razvoja, z različnimi iniciativami za zmanjšanje emisij CO₂, energetske učinkovitost in trajnostno mobilnost
- **KANSAI HELIOS** razvija ekološke produkte, ki zmanjšujejo porabo energije in stroške, ter inovativne produkte, kar prispeva k zmanjševanju okoljskega odtisa in omogoča prehod na obnovljive vire energije
- **Lotrič Metrology, d. o. o.** je pionir na področju trajnostnih inovacij, zlasti v meroslovju, kjer uvajajo rešitve, ki zmanjšujejo porabo energije in materialov

Ti primeri kažejo, kako lahko podjetja uspešno implementirajo trajnostne in krožne prakse ter postanejo pionirji trajnostnega poslovanja v svojih panogah.

Trajnostna in krožna transformacija podjetij ni le nujna za zaščito okolja, ampak prinaša tudi poslovne prednosti, kot so zmanjšanje stroškov, povečanje učinkovitosti in izboljšanje ugleda podjetja. Podjetja, ki se prilagodijo tem spremembam, bodo bolje pripravljena na prihodnje izzive in priložnosti.

Pripravila:

Maja Meglič

SPOT Svetovanje Podravje

Viri:

- [Commission launches the 2024 SME Fund to protect small and medium-sized enterprises' intangible assets - European Commission \(europa.eu\)](#)
- [Enotna točka za strateško, trajnostno in krožno transformacijo slovenskega gospodarstva | Podjetniški portal \(podjetniski-portal.si\)](#)
- [Navdihujoči primeri uspešnega trajnostnega in krožnega poslovanja slovenskih podjetij na mednarodni inovacijski konferenci ISPIM | Podjetniški portal \(podjetniski-portal.si\)](#)
- [10 Leading Circular Economy Examples in 2024 | StartUs Insights \(startus-insights.com\)](#)
- [5 circular economy business models for competitive advantage | World Economic Forum \(weforum.org\)](#)
- [Trajnost podjetja KANSAI HELIOS Slovenija kot ključ do rasti \(finance.si\)](#)
- [Why the circular economy is a business imperative | World Economic Forum \(weforum.org\)](#)